

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/125/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114207126
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Zimová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114207126.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: X. C. Q. s. r. o., IČO: 35 792 752, so sídlom X. XX, B., zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava proti odporcovi F. K., bytom K., prechodne L. XXXX/X, B., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV IČO: 42 362 962 so sídlom Bratislava, Šafárikovo nám. 7, zastúpeného JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 2.926,39 eur istiny a prísl., na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 16. októbra 2015 č. k. 17C/87/2014-47, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku III. m e n í tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov prvostupňového konania vo výške 239,20 eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Bohdana Jakubisa, do troch dní.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 17,52 eur do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Bohdana Jakubisa, advokáta.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením zastavil konanie vo veci dôsledku späťvzatia. Odporcovi ani vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov. Zároveň nariadil vrátenie súdneho poplatku navrhovateľovi. Svoje rozhodnutie odôvodnil odkazom na ust. § 96 ods. 1, 3 O.s.p. a účinne späťvzatie návrhu, v dôsledku čoho konanie vo veci samej zastavil. O trovách rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. druhá veta s tým, že navrhovateľ vzal svoj návrh bez uvedenia dôvodu, a preto mal za to, že nie pre správanie odporcu, a teda zastavenie konania zaviniť navrhovateľ. Konštatoval však, že odporcovi zo spisu žiadne trovy nevplynuli, a preto mu ich nepriznal. Náhradu trov nepriznal ani vedľajšiemu účastníkovi, nakoľko jeho zastúpenie právnym zástupcom ako aj úkony nepovažoval za účelné na bránenie práva odporcu v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p.. Vyslovil názor, že podstatou existencie vedľajšieho účastníka na strane odporcu je ochrana práv spotrebiteľov a vedľajší účastník bol založený za týmto účelom a za tým účelom aj existuje. Vedľajší účastník je zo svojej podstaty odborníkom na podporu a ochranu záujmov práv spotrebiteľa, ktorého ďalšie odborné zastupovanie nie je možné chápať ako účelné. Relevantnú ochranu práv môže poskytovať len odborne vzdelaný personál, znály všeobecne záväzných právnych predpisov a judikatúry súdov, a preto suplovať plnenie tejto úlohy udelením plnomocenstva advokátom v občianskom súdnom konaní sa javí ako účelové. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/9/2013, v ktorom vyslovil názor, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátov v tzv. hromadných skutkovo a právne takmer totožných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní vyhotovených advokátom mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej ktorej veci nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Vedľajší účastník zastúpený advokátom hromadne vstúpil do skutkovo a vecne porovnateľných vecí, pričom v konaní urobil písomné vyjadrenie k žalobe aktualizované len o údaje v žalovanej pohľadávke. Za tejto situácie ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v písomnom

podaní zároveň uviedol, že súhlasí s rozhodnutím bez pojednávania a že prípadného pojednávania sa nezúčastní naplnil charakteristiku tzv. hromadných vecí, čo sa javí ako odporujúce rozumnosti a teda ako zneužitie práva na právnu ochranu, čo má za následok povinnosť súdov konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenia, a teda ich nepriznanie účastníkovi. Vedľajší účastník by svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci žalovaným v postavení spotrebiteľa mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nadbytočných nákladov na právne zastupovanie v každej skutkovo a právne takmer totožnej veci.

Proti uzneseniu okresného súdu, a to jeho výroku o nepriznaní náhrady trov vedľajšieho účastníka podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie vedľajší účastník, ktorý navrhol jeho zmenu a priznanie trov prvostupňového ako aj odvolacieho konania. K otázke účelnosti trov v súvislosti so zastúpením advokáta citoval nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 457/2014-27, podľa ktorého trovy vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde a iba v celkom výnimočných situáciách, najmä v prípade zneužitia práva na zastúpenie advokátom by mohlo ísť o trovy konania, ktoré by sa nedali kvalifikovať ako vynaložené účelne. Ďalej poukázal na to, že O.s.p. nevyklučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom aby len z toho dôvodu by nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním, keďže náklady s tým spojené sú vždy účelné. Vyslovil názor, že aj vedľajší účastník, ktorý je právnickou osobou založenou na ochranu práv spotrebiteľov má právo nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou. Citoval ďalej z rozhodnutí krajských súdov Slovenskej republiky, podľa ktorých účelnosť je vlastnosť procesu spočívajúca v sledovaní cieľa a nachádza svoju opodstatnenosť vtedy, ak vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore, čo platí aj pre vedľajšieho účastníka, musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania a ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná obrana proti takémuto nároku.

Vyjadrenie k odvolaniu vedľajšieho účastníka nebolo podané.

Krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v medziach odvolania, t. j. vo výroku III. týkajúcom sa náhrady trov vedľajšieho účastníka a zistil, že v tejto napadnutej časti je potrebné uznesenie okresného súdu zmeniť podľa § 220 O.s.p.. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

Zo spisu v danej veci jednoznačne vyplýva, že konanie vo veci samej týkajúce sa zaplata 2.926,39 eur bolo zastavené v dôsledku späťvzatia návrhu, ktoré vykonal navrhovateľ pred pojednávaním určeným na 23.07.2015, ktorým vzal svoj návrh na začatie konania bez uvedenia dôvodu.

V prípade zastavenia konania súd rozhoduje o náhrade trov podľa § 146 ods. 1 písm. c/, podľa ktorého nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak bolo konanie zastavené. V ods. 2 cit. zákonného ustanovenia sú však zároveň upravený postup súdu pri rozhodovaní o náhrade trov ak bolo konanie zastavené v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa prvej vety cit. zákonného ustanovenia je povinný uhradiť trovy ten z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Ide v podstate len o procesné zavinenie zastavenia konania, medzi ktoré patrí podľa súdnej praxe aj späťvzatie návrhu na začatie konania bez toho, aby boli preukázané skutočnosti odôvodňujúce postup súdu podľa druhej vety cit. zákonného ustanovenia.

Súd prvého stupňa vyslovil názor, že navrhovateľ vzal späť svoj návrh bez uvedenia dôvodu, a teda nie pre správanie sa odporcu, čo je v súlade s obsahom spisu, avšak nesprávne uvádza, že v takomto prípade sa o náhrade trov rozhoduje podľa § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.. Za danej procesnej situácie v dôsledku späťvzatia návrhu potom vzniká povinnosť navrhovateľa nahradiť odporcovi trovy konania, čo sa vzťahuje aj na vedľajšieho účastníka, ktorý má rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, na strane ktorého vystupuje (§ 93 ods. 4 O.s.p.), v dôsledku čoho je potrebné na vzťah medzi účastníkom konania a vedľajším účastníkom pri náhrade trov konania aplikovať ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p..

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia zároveň vyplýva, že súd prvého stupňa (aj keď nesprávne aplikoval ust. § 146 ods. 2 druhá veta na miesto prvej vety cit. zákonného ustanovenia), zaoberal

sa účelnosťou trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na bránenie práva odporcu, ktorý predpoklad vyplýva z ust. § 142 ods. 1 O.s.p. aj pre rozhodovanie o náhrade trov podľa § 146 ods. 2 O.s.p.. Zároveň je z odôvodnenia zrejmé, že trovy vynaložené na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené jednak z dôvodu, že v osobe vedľajšieho účastníka je subjekt, ktorý je zo svojej podstaty odborníkom na podporu a ochranu záujmov práv spotrebiteľa a ktorý má disponovať takým odborne vzdelaným personálom známym všeobecne záväzných právnych predpisov a judikatúry súdov, že zastupovanie advokátom je neúčelné. Za ďalší dôvod považoval aj obsah a úkony samotného právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ktoré sú stereotypné a opakujúce sa.

Pokiaľ ide o prvý dôvod, pre ktorý nepovažoval súd prvého stupňa trovy vedľajšieho účastníka za trovy účelne vynaložené, tak podľa doterajšej súdnej praxe, ako aj teórie za účelne vynaložené trovy sa považujú v každom prípade trovy právneho zastúpenia, a to ako v súdnej praxi tak aj v teórii (viď komentár k Občianskemu súdnemu poriadku JUDr. Vlastimil Handl a JUDr. Jozef Hrušeš), pričom platí, že účastník občianskeho súdneho konania má právo zvoliť si advokáta, ktorý by mu poskytol odbornú pomoc, a preto náklady takéhoto zastúpenia sú vždy potrebné, aj keď ide o jednoduchú záležitosť a aj keď je tu poučovacia povinnosť súdu prípadne povinnosti vyplývajúce v danej veci pre súd z právnych predpisov. Podľa súdnej praxe sa za účelné považujú dokonca aj trovy spočívajúce v odmene za právne zastúpenie advokáta iným advokátom, keď napr. advokát ako správca konkurznej podstaty sa dá zastupovať iným advokátom. Takýto názor je aj v súlade s čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, na ktorý poukazuje odvolateľ. Treba preto uzavrieť, že aj vedľajší účastník, tak ako každá iná fyzická alebo právnická osoba má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho aj trovy takéhoto právneho zastúpenia treba považovať za účelne vynaložené.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa na podanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu, z ktorého si uplatnil odmenu za úkon právnej služby, nie je možno hodnotiť tak, že ide o podanie tak právne a skutkovo nenáročné a opakujúce sa v desiatkach prípadoch, ktoré mohol urobiť aj vedľajší účastník bez právneho zástupcu. Pri takomto výklade účelnosti poskytovania právnych služieb by došlo k značnej redukcii odmeny za právne služby, keď aj v danom prípade navrhovateľ návrh na začatie konania pozostáva z jedného listu s označením účastníkov, dátumu uzavretia zmluvy o revolvingových splátkach a rozsudovým návrhom. Rovnako v prípade navrhovateľa ako aj všetkých navrhovateľov týkajúcich sa plnenia zo spotrebiteľských zmlúv majú návrhy na začatie konania opakujúci sa obsah, takmer výlučne na predtlačенých formulároch, v ktorých sú len doplnené základné údaje. Rovnako aj právny zástupcovia navrhovateľov oznamujú pre zjednodušenie postupu súdu a hospodárnosť, že sa nezúčastnia pojednávania a súhlasia aby bolo rozhodnuté v ich neprítomnosti. Za účelne vynaložené náklady by potom nebolo možné považovať ani úkony právnej služby týkajúce sa uplatnenia práva na peňažné plnenie vzniknuté na základe opakujúcich sa a jednoznačne zrejmých skutkových základov, k čomu súdna prax nepristúpila. V návrhoch na začatie konania tak aj vo vyjadreniach je v týchto veciach aj vo veciach týkajúcich sa plnenia zo spotrebiteľských zmlúv argumentácia relatívne stereotypná, avšak majúca vzťah k právnemu základu ako aj výške uplatňovaného nároku.

V prejednávanej veci napokon vyplýva zo spisu, že po doručení vyjadrenia vedľajšieho účastníka navrhovateľovi došlo k späťvzatiu návrhu, čo možno považovať za reakciu na vyjadrenie vedľajšieho účastníka.

Podľa názoru odvolacieho súdu za takýchto okolností odmenu za právne služby vykonané právnym zástupcom vedľajšieho účastníka nemožno považovať za neúčelne vynaložené trovy, najmä keď ide o odmenu za jeden nepochybne vykonaný úkon právnej služby obligátne spojený s ďalším úkonom, a to prevzatie a príprava zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/, c/ Vyhl. č. 655/2004 Z. z.).

Odvolací súd preto zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Náhrada trov vedľajšieho účastníka pozostáva z odmeny za právne služby, keď predmetom konania, t. j. tarifná hodnota je 2.926,39 eur a tak podľa § 10 ods. 1 cit. vyhlásky odmena za jeden úkon činí 111,21 eur + 2x režijný paušál po 8,04 eur.

V odvolacom konaní bol tak úspešný vedľajší účastník na strane odporcu, ktorý má v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 právo na náhradu trov odvolacieho konania, pričom trovy spočívajú v odmene za jeden úkon právnej služby, t. j. odvolanie vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny (§ 13a ods. 2 písm. b/ Vyhl. č. 655/2004 Z. z.), keď tarifnou hodnotou je výška trov prvostupňového konania + režijný paušál.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.